

Õppemaks venitajatele

Kui õppelaen oleks suurem, ei raiskaks tudengid õpinguaastaid tööle

MALLE PAJULA

Ettenähtud õpiajast kauemaks kõrgkooli jäänud tudengeid ähvardab juba tulevast sügisest õppemaks.

Haridusministeeriumis valmiva ülikooli seaduse muudatuste eelnou kohaselt peaksid tudengid esimesel üle normaalaja läinud aastal oma taskust kinni maksma osa õpekuludest, järgnevatel aastatel nõutaks neilt sisse aga kogu raha. Pikendust antaks vaid mõjuvatel põhjustel nagu rasedus, raske haigus või sõjaväeteenistus.

"Nõnda kaoks probleem, et kõrgkool võtab ühele kursusele vastu 30 tudengit, kuid neist lõpetab nelja aasta pärast vaid neli," põhjendas venitajate maksustamist haridusminister Mait Klaassen.

Haridusministeeriumi osakonnajuhataja Ain Heinaru sõnul ei ole veel kindel, millal hakatakse üle aja õppijailt kõrghariduse omandamise eest raha nõudma. Kindlasti ei juhtu seda enne tuleva aasta 1. septembrit.

Heinaru sõnul ei saa praegu veel nimetada kehtestatava maksu suurus, kuid kindlasti on see erialati erinev. "Üldistades võib öelda, et 12 000 ja 20 000 krooni vahele aastas," ütles Heinaru.

Maks sunnib katkestama

Tallinna Pedagoogikaülikooli loodusteaduskonna teise kursuse tudengid Markus Teeäär ja Margus Männik on niisuguse õppemaksu kehtestamise vastu, sest neid ei hoiatatud sisseastumisel võimaliku tasulise kõrghariduse eest. "Raha saaks võtta alles neilt, kes tuleval aastal kõrgkooli astuvad. Nema juba oskaksid oma õpinguid kavandada," leidsid noormehed.

Markus ja Margus aimavad juba ette, et neil venib õpiaeg suure koormuse tõttu vähemalt aasta võrra normaalajast pikemaks. Kust nad siis õpingute eest maksmiseks raha saavad, ei oska noormehed veel öelda. "10 000-kroonisest õppelaenust selle tasumiseks ei piisa. Ei tahaks ka vanemaid lehe kaudu kohe hirmutada, et elan selle veninud aastakese nende tasku peal," arutles Markus.

Oleks õppelaen suurem, suudaksid tudengid ülikooli õigeaegselt lõpetada, sest ei peaks enda äraelatamiseks tööd rügama, leidsid Markus ja Margus.

Pedagoogikaülikooli neljanda kursuse eesti filoloog Margit Raias töötab õpingute kõrvalt reklaamilal. Tal on veel aasta koolis käia,

Tallinna Pedagoogikaülikooli tudengid Markus Teeäär ja Margus Männik ennustavad, et nende õpingud venivad vähemalt aasta võrra pikemaks. Õpingute eest maksmiseks on aga taskud neil liialt tühjad. RAIGO PAJULA

kuid tunneb, et päris õigel ajal lõpetada siiski ei õnnestu. "Töö tõttu ei jõua ma kõikidesse loengutesse. Pealegi kurdavad isegi korralikult koolis käivad tudengid, et ei suuda suure koormuse tõttu tähtajaks lõpetada," rääkis Margit.

Tema sõnul võivad tulevikus paljud tudengid maksu tõttu õpingud üldse katkestada, sest ka tööga raha teenides ei suudeta aastas 20 000 krooni kõrvale panna.

Eluaegsed tudengid kaovad

Tartu Ülikooli ajakirjandustudeng Toomas Kelt töötab toimetajana riigiraadios. Praegu läheb tal ülikoolis neljas aasta, kuid sel kevadel ta kooli kindlasti veel ei lõpeta. "Ma ei oska isegi öelda, mis kursusel ma parasjagu olen. Teen töö kõrvalt jõudumööda eksameid," seletas Toomas.

Tallinna Pedagoogikaülikooli rektor Mait Arvisto hinnangul stimuleeriks ähvardav õppemaks tudengeid õigel ajal lõpetama. "Ma pooldaksin siiski pehmet üleminekut," lausus Arvisto. "Esimesel veninud õppeaastal ei peaks noored kogu summat maksma."

Tartu Ülikooli prorektor Teet Seene ei ole arvestanud, kui palju üle normaalaja õppijate maksustamine kõrgkoolile tulu tooks. "Kindlasti on maksustamine õigustatud kõrgkoolides, kus on massiliselt üle aja jääjaid," ütles Seene.

Seene sõnul on ülikoolis ikka olnud ka nn eluaegseid üliõpilasi, kes on aastate jooksul õppinud mitmes teaduskonnas. "Ideena pole selline teadmiste kogumine paha, kuid maksumaksjat ei saa sundida niisugust õpiviisi kinni maksma," leidis prorektor.

Lõpetajate arv ülikoolides

Vastuvõtt ja lõpetamine ülikoolide diplomi- ja bakalaureuseõppes

	Vastuvõetuid 1993	Lõpetajaid 1997	Lõpetanute protsent
Tartu Ülikool	1191	852	71,5%
Tallinna Tehnikaülikool	1254	459	36,6%
Tallinna Pedagoogikaülikool	590	354	60,0%
Eesti Muusikaakadeemia	79	49	62,0%
Eesti Kunstiakadeemia	74	79	106,8%
Eesti Põllumajandusülikool	293	265	90,4%
Kokku	3481	2058	59,1%

Kaarel Tamre